

BESLUT

DATUM: 2025-12-03
AVDELNING: Avdelningen för marknader
HANDLÄGGARE: Mathias Magnusson
DIARIENUMMER: 2025-01165
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Styrdokument för Riksbankens penningpolitiska styrsystem

Riksbankens beslut

1. Riksbanken beslutar om Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem i enlighet med bilaga.
2. Riksbanken beslutar att återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor får ingå i likviditetsstyrande syfte i enlighet med Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering.
3. Riksbanken beslutar om Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering i enlighet med bilaga.

Skälen för beslutet

Bakgrund

I enlighet med den årliga översynen av styrande dokument har Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem (Policyn) och Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering (Regeln) reviderats för att säkerställa att de är fortsatt ändamålsenliga.

Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem

Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem har genomgått en översyn och anses fortfarande ändamålsenlig. Uppdateringarna i Policyn är därför endast redaktionella, med undantag för att några definitioner har förtydligats likt i Regeln.

Rättsliga utgångspunkter för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering

Enligt 2 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) är det överordnade målet för Riksbanken att upprätthålla varaktigt låg och stabil inflation (prisstabilitetsmålet). Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet ska Riksbanken dessutom bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning (realekonomiska hänsyn). För att nå det målet får Riksbanken bland annat ge ut och omsätta egna skuldebrev i svenska kronor (2 kap. 5 § 2 riksbankslagen) och i förhållande till finansiella företag ta emot inlåning, lämna krediter i svenska kronor och utländsk valuta mot betryggande säkerhet och ingå återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetstyrande syfte (2 kap. 4 § första stycket 1, 2 och 4 riksbankslagen).

Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering

Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering syftar till att stabilisera dagslåneräntor för att påverka andra närliggande marknadsräntor som i sin tur gör det möjligt för penningpolitiken att påverka inflationen.

I och med att den penningpolitiska likviditetshanteringen är automatisk kan styrsystemet ofta klara av större likviditetssvängningar i banksystemet. Trots detta kan såväl Riksbanken som bankerna överraskas av svängningar i banksystemets likviditetsposition i svenska kronor gentemot Riksbanken. Riksbanken har dock, till skillnad från bankerna, vid sådana situationer överblick över banksystemets likviditetsposition gentemot Riksbanken och kan från tid till annan använda de mest ändamålsenliga marknadsoperationerna för att tillföra eller dränera centralbanksreserver i banksystemet i syfte att stabilisera dagslåneräntan.

Det finns penningpolitiska motiv för att ingå återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetsstyrande syfte

Tillsammans med dagslånemarknaden utgör den korta marknaden för återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor (valutaswappar¹) en viktig del av den korta räntebildningen i svenska kronor. Valutaswapmarknaden är flera gånger större och dessutom mer likvid än dagslånemarknaden². Däremot avviker ibland de implicita räntorna i svenska kronor³ på valutaswapmarknaden i högre grad mot Riksbankens styrränta än dagslåneräntorna. Detta beror på olika faktorer varav Riksbanken bara kan påverka vissa. Blir dessa avvikelser för stora och långvariga kan de i sin tur smitta av sig på inhemska räntor så som

¹ Valutaswappar är ett etablerat centralbanksinstrument som används för att styra likviditet. Bland annat Norges Bank och Reserve Bank of New Zealand använder det som huvudsakligt instrument.

² Penningmarknadsrapporten visar marknadernas relativa storlekar

³ Uträknad svensk ränta utifrån ränteparitetsvillkor givet en utländsk ränta och valutaswapsprissättningen

utlåningsräntor i svenska kronor, som i sin tur via transmissionsmekanismen skulle kunna leda till att penningpolitiken blir mindre effektiv.

Likviditeten i banksystemet är en faktor som Riksbanken kan påverka. Exempelvis kan Riksbanken och banksystemet överraskas av oförutsedda förändringar i banksystemets likviditetsposition gentemot Riksbanken vilket kan få till följd att Riksbanken i veckovisa auktioner av riksbankscertifikat antingen kan ha dränerat för lite eller för mycket likviditet från banksystemet. Det leder till att banksystemets likviditetsposition kan avvika för mycket mot vad som anses vara förenligt med en effektiv räntebildning på dagslåneränta tillräckligt nära styrräntan. Detta sker nödvändigtvis inte på grund av några felaktiga beslut varken från Riksbanken eller de penningpolitiska motparterna, utan kan bero på oväntade autonoma faktorer⁴ under riksbankscertifikatens löptid. I dessa situationer skulle Riksbanken kunna använda valutaswappar för att anpassa och finjustera banksystemets likviditetsposition.

Utöver det ovan nämnda finns andra fördelar med att Riksbanken har möjlighet att göra valutaswappar. I kris- eller kontinuitetssituationer är det viktigt att Riksbanken snabbt kan vidta ändamålsenliga penningpolitiska åtgärder. Vid försämrade marknadsförhållanden eller tekniska problem hos motparter eller kritiska tredjeparter⁵ kan Riksbanken snabbt och effektivt tillföra likviditet för att stabilisera räntor genom valutaswappar. Valutaswappar kan då bidra till att den beslutade penningpolitiken är verksam även i dessa situationer.

Valutaswappar kan innebära en valuta- och kreditrisk som bör hanteras i enlighet med Riksbankens Finansiella riskpolicy. Eftersom valutaswappar är säkrade transaktioner, det vill säga att Riksbanken får utländsk valuta eller svenska kronor i säkerhet, är dessa risker begränsade. Riskerna begränsas även av att valutaswapparna är likviditetstyrande och då i normalfall har kort löptid och görs av Riksbanken till förmånliga räntor⁶.

Sammanfattningsvis bidrar möjligheten att göra valutaswappar till att genomförandet av penningpolitiken blir mer effektiv och penningpolitiken får avsedd effekt både i normala tider och i kris- och kontinuitetssituationer.

Kompletteringar i Regel för Riksbankens Penningpolitiska likviditetshantering

Med ovanstående motiveringar ska ett stycke om att Riksbanken vid behov får använda sig av valutaåterköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor läggas till i Avsnitt 3 "Den penningpolitiska likviditetshandlingen". I detta avsnitt läggs även

⁴ Faktorer som påverkar Riksbankens likviditetshantering men som Riksbanken inte direkt kan kontrollera

⁵ Ifall dessa tredjeparter har tekniska problem kan det innebära att motparter inte kan ställa säkerheter och detta skulle kunna betyda att de inte kan låna pengar av Riksbanken genom utlåningsfaciliteterna.

⁶ Vid de beskrivna likviditetssituationerna bör valutaswapsräntorna avvika från styrräntan på ett sådant sätt att det är fördelaktigt, eller i alla fall inte missgynnsamt, prismässigt för Riksbanken att ingå i affärerna.

ett förtydligande stycke till om att banksystemet kan hamna i andra likviditetssituationer än det som förklarar vad Riksbanken ska göra om banksystemet har ett likviditetsöverskott.

Utöver detta har flera begrepp lagts till och vissa reviderats i definitionslistan (1.2). Tidigare har det saknats en konsekvent begreppsapparat om likviditet och centralbanksreserver, detta åtgärdas i och med ändringarna. Utöver det har vissa marknadsoperationer förtydligats och gjorts mer specifika.

Åtgärderna bedöms vara förenliga med proportionalitetsprincipen i 1 kap. 8 § riksbankslagen.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson och Anna Seim) efter föredragning av compliance officer Anna Fjäll. I den slutliga handläggningen har tf enhetschef Shiba Faiqi samt tf avdelningschef Anders Gånge medverkat.

POLICY FÖR RIKSBANKENS PENNINGPOLITISKA STYRSYSTEM

BESLUTSDATUM: 2025-12-03
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Avdelningen för marknader (AFM)
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Avdelningschefen för AFM
DIARIENUMMER: 2025-01165
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem

Innehåll och syfte

Denna policy innehåller vägledande principer som ska tillämpas vid utformningen av Riksbankens penningpolitiska styrsystem.

Målgrupp

Policyn riktar sig till medarbetare med direkt eller indirekt koppling till Riksbankens genomförande av penningpolitiken.

Innehållsförteckning

Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Roller och ansvar	4
3 Principer för det penningpolitiska styrsystemet	5
3.1 Riksbankens operationella mål	5
3.2 Penningpolitiska motparter	5
3.3 Stående faciliteter	5
3.4 Marknadsoperationer	5
3.5 Utförande av marknadsoperationer	6
3.6 Motparter i marknadsoperationer	6
3.7 Motparter i valutatransaktioner	6
3.8 Säkerhet vid kredit	6
3.9 Förändringar i bestämmelser om säkerheter	6
3.10 Incitamentsriktig struktur	7
3.11 Likviditetshantering	7
3.12 Krav på Riksbankens motparter	7
4 Detaljerade regler för Riksbankens penningpolitiska styrsystem	7
5 Efterlevnad	7
6 Ikraftträdande	7

1 Inledning

Det penningpolitiska styrsystemet består av tre centrala komponenter: motparter, penningpolitiska instrument och säkerheter. För att göra det möjligt för Riksbanken att påverka de finansiella förhållandena i syfte att uppnå Riksbankens mål om prisstabilitet ska Riksbanken genomföra direktionens penningpolitiska beslut i praktiken. Detta åstadkoms genom att beslut fattas om vilka kategorier av aktörer som ska få vara penningpolitiska motparter och till vilka villkor de ska få ta del av Riksbankens penningpolitiska instrument.

Denna policy anger de vägledande principer som ska gälla för Riksbankens penningpolitiska styrsystem.

1.1 Bakomliggande regelverk

Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank ("riksbankslagen").

Arbetsordning för Sveriges riksbank ("Riksbankens arbetsordning").

1.2 Definitioner

Centralbanksreserver – banksystemets inlåning över natten i Riksbanken (kontoförda betalningsmedel).

Emission – utgivning av värdepapper – emission av riksbankscertifikat.

Finansiella företag – företag definierade som finansiella företag enligt 1 kap. 2 § riksbankslagen.

Inlåningsränta – räntesats som tillämpas vid utnyttjande av relevant stående inlåningsfacilitet.

Kreditinstitut – institut som motsvarar definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

Marknadsoperationer – de instrument som Riksbanken använder för att i penningpolitiskt syfte genomföra transaktioner på marknaden.

Motpart i valutatransaktioner – institut med vilket Riksbanken har ett gällande anslutningsavtal avseende motpart i valutatransaktioner.

Penningpolitiska instrument – Riksbankens stående faciliteter och marknadsoperationer.

Penningpolitisk motpart – institut med vilket Riksbanken har ett gällande anslutningsavtal avseende penningpolitisk motpart.

Penningpolitiska transmissionsmekanismen – hur penningpolitiken påverkar inflationen och den reala ekonomin.

Penningpolitiskt styrsystem – det styrsystem som gör det möjligt för Riksbanken att påverka de finansiella förhållandena i syfte att uppnå Riksbankens mål om prisstabilitet.

Repor – instrument som används i penningpolitiskt syfte – transaktioner avseende försäljning av värdepapper med samtidigt återköp.

Riksbankscertifikat – värdepapper emitterade av Riksbanken.

RIX – Riksbankens anmälda avvecklingssystem som tillhandahåller avvecklingstjänsterna RIX-RTGS och RIX-INST där avveckling sker över konton i Riksbanken.

RIX-deltagare – institut med vilket Riksbanken har ett gällande anslutningsavtal avseende RIX samt Riksbanken i sin roll som avsändande och mottagande kontohavare.

Stående faciliteter – de utlånings- och inlåningsfaciliteter som Riksbanken tillhandahåller i penningpolitiskt syfte och som behöriga institut på eget initiativ får utnyttja enligt förutbestämda villkor.

Stående inlåningsfacilitet – en stående facilitet för inlåning.

Stående utlåningsfacilitet – en stående facilitet för kredit.

Utlåningsränta – räntesats som tillämpas vid utnyttjande av relevant stående utlåningsfacilitet.

Återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetsstyrande syfte (Valutaswappar) – instrument som används i penningpolitiskt syfte där Riksbanken köper eller säljer svenska kronor mot annan valuta och samtidigt säljer respektive köper tillbaka svenska kronor på termin vid en fastställd återköpsdag.

2 Roller och ansvar

Direktionen beslutar enligt Riksbankens arbetsordning i ärenden av principiell karaktär eller större betydelse (principiella beslut) för penningpolitiken.

AFM ansvarar för beredning av direktionens beslut om utformningen av Riksbankens penningpolitiska styrsystem och genomförandet av direktionens penningpolitiska beslut.

3 Principer för det penningpolitiska styrsystemet

Riksbanken ska använda ett penningpolitiskt styrsystem som gör det möjligt att påverka de finansiella förhållandena i syfte att uppnå Riksbankens mål om prisstabilitet. Det penningpolitiska styrsystemet ska ha ett operationellt mål och reglera penningpolitiska instrument, motparter samt värdepapper och andra fordringar som utgör godkända säkerheter vid kredit.

3.1 Riksbankens operationella mål

Det penningpolitiska styrsystemet ska vara utformat på ett sätt som ger Riksbanken möjlighet att påverka svenska marknadsräntor. Riksbanken bestämmer prissättningen av centralbanksreserver och påverkar därigenom prissättningen av nära substitut till centralbanksreserver på penningmarknaden. Förändringar i penningmarknadsräntorna kommer under normala förhållanden i sin tur att påverka övriga räntor i ekonomin och de finansiella förhållandena mer generellt genom den s.k. penningpolitiska transmissionsmekanismen.

3.2 Penningpolitiska motparter

Riksbankens penningpolitiska motparter ska vara kreditinstitut som är deltagare i RIX. Direkt deltagande i RIX innebär att en penningpolitisk motparts transaktioner med Riksbanken inte är beroende av motpartens avtal och relationer med en korrespondentbank. Därigenom kan Riksbanken säkerställa att genomförandet av penningpolitiken inte påverkas av osäkerhetsfaktorer beroende på tredje part, såsom ett tekniskt problem hos en korrespondentbank. Om det finns särskilda skäl kan Riksbanken göra undantag från kravet på att en penningpolitisk motpart ska vara kreditinstitut.

3.3 Stående faciliteter

Riksbanken ska använda stående faciliteter för att sätta gränser för dagslåneräntan. Genom att erbjuda penningpolitiska motparter stående faciliteter för inlåning över natten till inlåningsräntor och för utlåning över natten till utlåningsräntor kan Riksbanken styra räntan på lån över natten – dagslåneräntan – mellan motparterna. Syftet är att dagslåneräntan ska fungera som ett ankare för övriga penningmarknadsräntor.

3.4 Marknadsoperationer

Riksbanken kan använda marknadsoperationer för att stabilisera dagslåneräntan mellan Riksbankens in- och utlåningsräntor och för att mer direkt påverka de

finansiella förhållandena på näraliggande marknader till dagslånemarknaden. Marknadsoperationer kan genomföras i form av repor, kredit mot säkerhet, köp eller försäljning av värdepapper, emissioner, inlåning och valutaswappar. Riksbanken väljer den transaktionsform som bedöms vara mest ändamålsenlig vid varje givet tillfälle.

3.5 Utförande av marknadsoperationer

Marknadsoperationer ska om det är praktiskt möjligt och lämpligt utföras genom anbudsförfaranden, annars genom bilaterala förfaranden. Ett anbudsförfarande säkerställer likabehandling av motparterna och är därför att föredra, om det inte motverkar avsikten med transaktionen.

3.6 Motparter i marknadsoperationer

Endast penningpolitiska motparter ska i normala fall vara motparter i marknadsoperationer med undantag för köp och försäljningar av värdepapper. Om det finns särskilda skäl kan Riksbanken genomföra andra former av marknadsoperationer med andra institut än penningpolitiska motparter.

3.7 Motparter i valutatransaktioner

Vid transaktioner som avser växling mellan svenska kronor och utländsk valuta ska Riksbanken använda sig av en särskild kategori motparter som bedöms ha en god kapacitet att handla i de relevanta valutorna. Både inhemska och utländska kreditinstitut kan vara motparter i valutatransaktioner.

3.8 Säkerhet vid kredit

Vid kreditgivning i penningpolitiskt syfte får Riksbanken endast låna ut medel till solventa motparter och ska kräva betryggande säkerhet för att begränsa sina kreditrisker. Med betryggande säkerheter avses bl.a. marknadsnoterade skuldförbindelser med mycket hög kreditvärdighet som är utgivna av företag eller institutioner i Sverige eller i ett annat land som bedöms ha en betryggande rättsordning och en väl fungerande finansiell infrastruktur. För skuldförbindelser som är förknippade med särskilda risker, exempelvis systemrisker eller koncentrationsrisker, kan särskilda begränsningar införas. Även tillgodohavande på konto i Riksbanken eller annan centralbank kan bedömas vara en betryggande säkerhet. Om det finns särskilda skäl kan Riksbanken även acceptera en direkt garanti från den svenska staten. Samtliga säkerheter ska värderas dagligen.

3.9 Förändringar i bestämmelser om säkerheter

Bestämmelserna rörande säkerheter vid kredit ska anpassas efter vad genomförandet av penningpolitiken eller åtgärder i penningpolitiskt syfte kräver. Förändringar i

bestämmelserna måste dock vara av sådan art att säkerheterna alltid bedöms vara betryggande.

3.10 Incitamentsriktig struktur

Styrsystemet ska ge penningpolitiska motparter incitament att hantera sin likviditet på ett sätt som främjar Riksbankens möjlighet att styra de korta penningmarknadsräntorna.

3.11 Likviditetshantering

Riksbanken ska ha instrument som gör det möjligt att på ett effektivt sätt påverka banksystemets likviditetsposition gentemot Riksbanken. Tillgången till sådana instrument gör det möjligt för Riksbanken att bidra till en stabil prisbildning på dagslånemarknaden.

3.12 Krav på Riksbankens motparter

Riksbanken ska ställa krav som syftar till att den som är motpart agerar på ett sätt som medverkar till att det penningpolitiska styrsystemet fungerar väl. Dessa krav kan till exempel handla om att motparterna ska medverka i Riksbankens informationsinsamling rörande marknadens funktionssätt och utveckling. Denna informationsinhämtning syftar till att främja effektiviteten i genomförandet av penningpolitiken. Olika sorters risker – operationella, finansiella, etc. – ska i den utsträckning det är möjligt begränsas genom att Riksbanken ställer lämpliga krav på sina motparter.

4 Detaljerade regler för Riksbankens penningpolitiska styrsystem

Detaljerade regler som avser det penningpolitiska styrsystemet ska samlas i Villkor för RIX och penningpolitiska instrument (villkoren). AFM ansvarar för att upprätta villkoren i de delar som rör genomförandet av penningpolitiken.

5 Efterlevnad

Chefen för AFM ansvarar för att säkerställa efterlevnaden av denna policy i genomförandet av penningpolitiken, årligen eller vid behov se över och uppdatera policyn, följa upp efterlevnaden och vid behov rapportera om den till direktionen.

6 Ikraftträdande

Denna policy träder i kraft den 1 januari 2026 och ersätter tidigare version (dnr 2024-01154) som direktionen fattade beslut om den 10 december 2024.

REGEL FÖR RIKSBANKENS PENNINGPOLITISKA LIKVIDITETSHANTERING

BESLUTSDATUM: 2025-12-03
BESLUT AV: Direktionen
BEFATTNING: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Avdelning för marknader
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Chefen för enheten för analys av likviditetsförsörjning
DIARIENUMMER: 2025-01165
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering

Innehåll och syfte

Denna regel kompletterar Riksbankens policy för det penningpolitiska styrsystemet och Villkor för RIX och penningpolitiska instrument och fastställer ramarna för samt anger inriktningen på den penningpolitiska likviditetshanteringen i svenska kronor inom avdelningen för marknader (AFM).

Syftet är att i mer detalj reglera vilka instrument som kan användas inom den penningpolitiska likviditetshanteringen samt hur och när de får användas.

Målgrupp

Regeln riktar sig till medarbetare på AFM som arbetar med beredning av direktionens beslut om utformningen av Riksbankens penningpolitiska styrsystem eller genomförande av direktionens penning- och valutapolitiska beslut.

Innehållsförteckning

Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering	1
Regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Roller och ansvar	4
3 Den penningpolitiska likviditetshanteringen	4
4 Referenser	5
5 Efterlevnad	5
6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	6

1 Inledning

Denna regel anger hur Riksbankens dagliga penningpolitiska likviditetshantering i svenska kronor ska genomföras. Regeln anger närmare hur Policy för Riksbankens penningpolitiska styrsystem och Villkor för RIX och penningpolitiska instrument ska tillämpas i verksamheten.

Regeln beskriver i vilka sammanhang stående faciliteter och marknadsoperationer ska användas och hur implementeringen ska ske. Regeln behandlar också emottagande av inlåning, lämnande av krediter, ingående av återköpsavtal i finansiella instrument och utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetsstyrande syfte (valutaswappar) samt utgivande av skuldebrev i svenska kronor, det vill säga emissioner av riksbankscertifikat.

1.1 Bakomliggande regelverk

Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (RBL)

Arbetsordning för Sveriges Riksbank

1.2 Definitioner

Banksystemets likviditetsunderskott – Banksystemets samlade nettoskuld i svenska kronor till Riksbanken som banksystemet ska låna i penningpolitiska instrument

Banksystemets likviditetsöverskott – Banksystemets samlade nettofordran i svenska kronor på Riksbanken som banksystemet ska placera i penningpolitiska instrument

Centralbanksreserver – Banksystemets inlåning över natten i Riksbanken i svenska kronor (kontoförda betalningsmedel)

Emission – Utgivning av värdepapper – emission av Riksbankscertifikat

Emissionsvolym – Den totala volymen av utgivna Riksbankscertifikat vid varje emissionstillfälle

Marknadsoperationer – De instrument som Riksbanken använder för att i penningpolitiskt syfte genomföra transaktioner på marknaden

Penningpolitiska instrument – Riksbankens stående faciliteter och marknadsoperationer

Penningpolitisk likviditet – Banksystemets skulder till och fordringar på Riksbanken i svenska kronor som ska lånas eller placeras i penningpolitiska instrument

Penningpolitisk likviditetshantering – Riksbankens penningpolitiska transaktioner för att stabilisera dagslåneräntan mellan Riksbankens in- och utlåningsräntor

Repor – Instrument som används i penningpolitiskt syfte - transaktioner avseende försäljning av värdepapper med samtidigt återköp

Riksbankscertifikat – Värdepapper emitterade av Riksbanken

Stående faciliteter – De utlånings- och inlåningsfaciliteter som Riksbanken tillhandahåller i penningpolitiskt syfte och som behöriga institut på eget initiativ får utnyttja enligt förutbestämda villkor

Stående inlåningsfacilitet – En stående facilitet för inlåning

Stående utlåningsfacilitet – En stående facilitet för kredit

Återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetsstyrande syfte – Transaktioner där Riksbanken i penningpolitiskt syfte köper eller säljer svenska kronor mot annan valuta och samtidigt säljer respektive köper tillbaka svenska kronor på termin vid en fastställd återköpsdag

2 Roller och ansvar

Direktionen beslutar enligt Riksbankens arbetsordning i ärenden av principiell karaktär eller större betydelse (principiella beslut) för penningpolitiken.

AFM ansvarar för beredning av direktionens beslut om utformningen av Riksbankens penningpolitiska styrsystem och genomförandet av direktionens penningpolitiska beslut.

3 Den penningpolitiska likviditetshanteringen

Riksbankens penningpolitiska likviditet hanteras genom marknadsoperationer och stående faciliteter i syfte att stabilisera dagslåneräntan på marknaden tillräckligt nära Riksbankens styrränta.

Banksystemets likviditetsposition i svenska kronor gentemot Riksbanken kan antingen vara i balans, eller så kan bankerna ha ett likviditetsunderskott eller ett likviditetsöverskott. Genom marknadsoperationer och stående faciliteter hanterar Riksbanken dessa positioner.

Givet att likviditetsöverskottet i banksystemet består ska Riksbanken dra in likviditet genom emission av riksbankscertifikat och mottagande av inlåning i den stående inlåningsfaciliteten.

Riksbanken får vid behov använda återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor för att påverka banksystemets likviditetsposition gentemot Riksbanken i syfte att stabilisera dagslåneräntan på marknaden tillräckligt nära styrräntan.

Avdelningschefen för AFM eller den som hen sätter i sitt ställe ska besluta om de närmare villkoren för riksbankscertifikat. Dessa beslut ska fattas inom ramen för direktionens beslut den 10 oktober 2008 (dnr 2008-793-AFS), direktionens beslut den 8 november 2022 (dnr 2022-00139) och direktionens beslut den 8 februari 2023 (dnr 2023-00140). Enligt det sistnämnda direktionsbeslutet ska Riksbanken i veckovisa emissioner av riksbankscertifikat tillämpa principen att erbjuda en emissionsvolym av riksbankscertifikat som vid varje emissionstillfälle motsvarar banksystemets hela likviditetsöverskott gentemot Riksbanken. Det ankommer på avdelningschefen för AFM, med rätt att sätta annan i sitt ställe, att besluta om de närmare villkoren och den exakta emissionsvolymen av riksbankscertifikat, vilket sätter en övre gräns för hur stor del av likviditetsöverskottet i banksystemet som kan placeras i riksbankscertifikaten. Direktionen ska hållas informerad om beslutad emissionsvolym av riksbankscertifikat.

Riksbankscertifikat ska omfattas av en ensidig rätt för de penningpolitiska motparterna att sälja tillbaka certifikaten till Riksbanken innan förfallodagen. En sådan återförsäljning ska ske mot en avgift.

Avdelningschefen för AFM eller den som hen sätter i sitt ställe får besluta att återköpsavtal i utländsk valuta mot svenska kronor i likviditetsstyrande syfte ska tillämpas och ska då besluta om de närmare villkoren för detta.

4 Referenser

Enligt direktionens beslut den 10 oktober 2008 om utgivning av riksbankscertifikat (dnr 2008-793-AFS) ska samtliga referenser till Avdelningen för penningpolitik (APP) vara referenser till AFM och referenser till Avdelningen för Kapitalförvaltning (KAP) inte längre vara gällande.

5 Efterlevnad

Avdelningschefen för AFM ansvarar för att implementera denna regel i AFM:s verksamhet, att vid behov eller åtminstone vartannat år se över och uppdatera regeln samt att regelbundet följa upp efterlevnaden av regeln och vid behov rapportera till direktionen om uppföljningen av efterlevnaden av regeln.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna regel träder i kraft den 1 januari 2026. Genom regeln upphävs den tidigare regel för Riksbankens penningpolitiska likviditetshantering (dnr 2023-01368) som beslutades den 2023-12-14.